

**Etude de Développement des Oasis Sahéliennes (EDOS)
en République du Niger**

Manuel d'alphabétisation pour les habitants

Version Octobre 2006

Agence Japonaise des Ressources Vertes (J-Green)

Elaboré par l'ONG ADA dans un cadre contractuel signé avec EDOS

z wərge z

z ≠ z

əlkəttab ən mǎyran

awatay wa n iyyan ən PdT

BP 349 Niamey - Niger
Tél : +227 20 75 25 60 - Fax : +227 20 75 54 48
E-mail : viebayra@ninet.net - Site Web : www.ongvie.net

ONG VIE - Octobre 2006

Pédagogie du Texte PdT Livre de lecture de l'apprenant

Adapté aux groupes d'apprenants issus des
communautés partenaires de

L'Association Des Aquaculteurs
ONG ADA

dans le cadre de la mise en œuvre du Projet

Etude de Développement des Oasis
Sahéliennes
(EDOS)

Financé par la

JICA - NIGER
(Agence de Coopération Japonaise)

Photos : Daouda Mounkaïla, ONG VIE

Ali Abdoulaye, ONG VIE

PAO : Infographie-Consultation-Impression -ICI-

Imp : NIN Tél 20 73 47 98

© ONG Vie Kande ni bayra , Niamey 2006

Tanamarak

Udēm

Dāt affar -----	7
Tølemøt ta n 1 : -----	9
Takkayt ta n 1 : Tazdak -----	11
Albab wa n 1 : Tajjargant tâtăwăy-du təwərna-----	12
Teyaray-----	12
Erem-----	12
Asassihi n ālamad-----	13
Erem-----	13
Albab wa n 2 : Tazdak n ālam-----	14
Teyaray-----	14
Erem-----	14
Asassihi n ālamad-----	15
Albab wa n 3 : Tazdak ən mənšiwān 1-----	17
Teyaray-----	17
Erem-----	17
Asassihi n ālamad-----	18
Erem-----	19
Albab wa n 4 : Tazdak ən mənšiwān 2-----	20
Teyaray-----	20
Erem-----	20
Asassihi n ālamad-----	21
Erem-----	22
Takkayt ta n 2 : Tazdak n ālam əd lalan-----	23
Albab wa n 1 : -----	23
Teyaray-----	24
Erem -----	24
Asassihi n ālamad-----	25
Erem-----	26
Albab wa n 2 : Təzdəgay tēmôş-----	27
Teyaray-----	27
Erem-----	27
Asassihi n ālamad-----	28
Erem-----	29
Albab wa n 3 : -----	30

Teyaray-----	30
Erem-----	30
Asassihi n ălamad-----	31
Erem-----	32
Albab wa n 4 : -----	33
Teyaray-----	33
Erem-----	33
Asassihi n ălamad-----	34
Erem-----	35
Tölemət ta n 2 : Betutan n əljəmat-----	37
Takkayt ta n 1 : magradan win əzzəwätne-----	38
Takkayt ta n 2 : Tətit n ăkal-----	39
İşəştanan-----	39
Takkayt ta n 3 : Ma imôş anamod ən titit n ăkal-----	40
İşəştanan-----	40
Takkayt ta n 4: Ma imôş anamod ən titit n ăkal harwa--	40
İşəştanan-----	40
Albab wa n 1: Amənsənsə n ănamod ən tətīt n ăkal-----	41
Albab wa n 2: Anamod n igi n komitay-----	42
Albab wa n 3: Tayaray-----	45
İşəştanan-----	47
Tölemət ta n 3 : Aggaz -----	49
Sirawt ən nazzan-----	51
Erem wa n 1: -----	51
Erem wa n 2: -----	51
Əlmisal n əlkađan ən təyare-----	52
Şirawt ən nazzan-----	52
Erem wa n 1: -----	53
Alkađ ən tərzi-----	53
Erem wa n 1: -----	53
Erem wa n 2 : -----	53
Alkađ ən şəggiran-----	54
Erem-----	54

PRÉFACE

Ce manuel de lecture pour apprenant(e), est le premier du genre, conçu par l'ONG VIE - Kande Ni Bayra pour accompagner la dynamique des enseignements apprentissages des disciplines fondamentales à travers l'approche Pédagogie du Texte (PdT) à l'intention des jeunes et des adultes femmes et hommes qui sont à leurs premiers contacts avec l'écrit.

Ce livre de lecture est d'une très grande utilité pour les animateurs/trices des centres d'éducation non formelle, des enseignants des écoles alternatives ou de seconde chance, des centres dits " Développement d'Unités Didactiques d'Apprentissages et de Loisirs " (DUDAL) ainsi que pour les enseignant(e)s des écoles bilingues ayant opté pour une pédagogie active.

Il vient en appoint au cahier pédagogique en PdT.

L'option de mettre à la disposition de l'apprenant/e un livre de lecture dans l'esprit de la Pédagogie du Texte, vise, pour l'ONG VIE Kande Ni Bayra, non seulement à combler un vide que constitue l'absence d'un tel outil en PdT, de même, cela procède de la volonté de l'ONG de prendre en compte des insuffisances constatées dans la mise en oeuvre de cette approche novatrice.

La structuration du livre reflète le cheminement proposé pour l'enseignement apprentissage de la langue notamment le binôme lecture/écriture-production de texte à des débutants.

Tous les thèmes traités sont liés à la vie quotidienne et à l'environnement des communautés rurales du Niger dans sa diversité culturelle et linguistique.

L'harmonie dans le traitement de thèmes choisis a été pris en compte dans la conception de ce manuel qui est subdivisé en trois parties :

La 1ère partie, axée sur le fonctionnement du système alphabétique, s'articule autour de trois blocs d'apprentissage : la production du texte d'entrée ou texte unité d'analyse, le décryptage et l'exploitation progressive du texte, les exercices de fixation des acquis cognitifs (capacitation de lecture).

Subdivision du bloc d'apprentissage

- Une image illustrant la partie visée du texte
- Une décomposition du texte en mot puis en sons représentés par des graphies
- Deux exercices de fixation des acquis du micro univers linguistique notamment les sons et leur représentation, les lettres.

Les thèmes ayant permis la découverte de l'ensemble des signes orthographiques permettant de lire et écrire la langue sont travaillés chacun comme suit :

- L'annonce du thème par un titre ;
- L'illustration du contenu du texte par des images de scènes actives ;
- La présentation du texte unité d'analyse ou support d'apprentissage ;
- L'exploitation progressive du texte en bloc d'apprentissage.

Les thèmes travaillés dans la 2ème partie du livre permettent de renforcer les capacités des apprenant/es en lecture et en production de texte. On y découvre ensuite un texte de lecture expressive suivi de sujets de débats sur le thème et susceptible d'engager l'apprenant/e dans de la production orale ou écrite.

La 3ème partie est axée sur des outils de planification, de gestion et de comptabilité. Elle vise à amener apprenants et groupes communautaires à recourir à l'écrit pour matérialiser leur gestion avec transparence et gagner plus en crédibilité.

Bien que ce livre représente à nos yeux, une avancée significative vers la satisfaction des attentes des apprenant/es, nous demeurons cependant conscients qu'il présente des insuffisances. Par conséquent, nous invitons tous les utilisateurs à nous faire leurs suggestions et amendements afin de nous permettre d'améliorer nos offres.

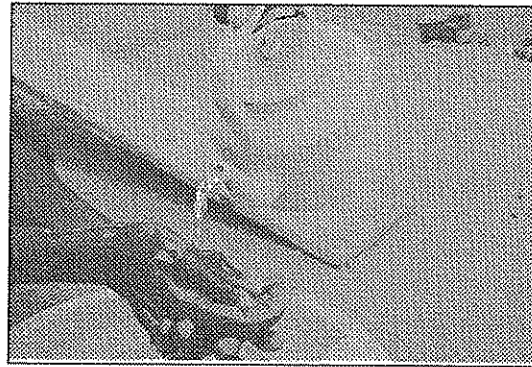
Tølemøt ta n I
Takkayen n ălamad

Takkayt ta n 1 Tazdak

Tajjargant têtâwăy-
du təwərna

Nəšširidet ifassān
dāt tātṭay ən
mənsewan əd yur
əyruḍ -net

Nəyləset əntada
imensewan dăy jan d
əgodrar.

Naget ənniyāt harwa əd
šetša win əzuznen
tenannay əd win
əqšadnen

Albab wa n 1

Tajjargant têtâwăy-du təwərna

Təyaray

Tajjargant t a j j a r g a n t

təaway-du t ə t a w a y - d u

təwərna t ə w ə r n a.

Erem

1 *Əktəbăt əntada təssəkmələm*

T a j j a r g ... t ə t a w . . - d .

t ə w ə r . .

2 *Əktəbăt s əsaway wa ihôrăn*

t ə w ə r n a d u T a j j a r g a n t

t ə t a w a y - .

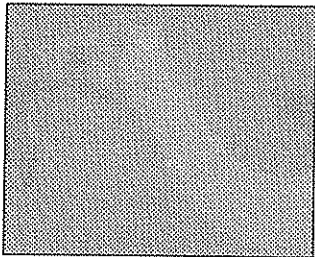
Asəssihi n ălamad

Tajjargant ənta tarrayt ən təwərna.

t a j r g n ə w y d u
t a j r g n p w y d u

Erem

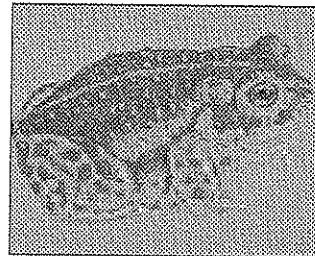
Agu ejwal dăy ăhan wa ihôrăn

a

i

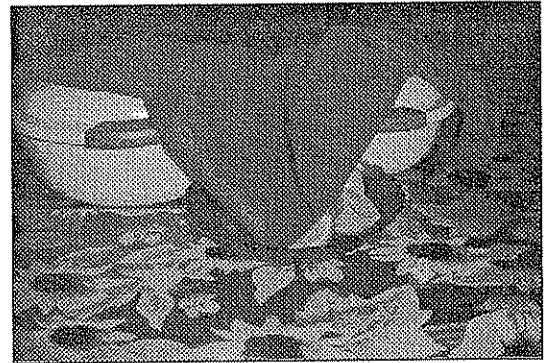
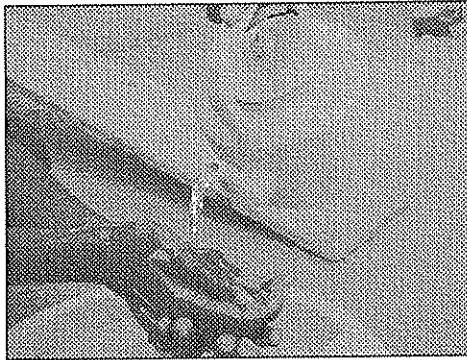

u

1. ajad
2. awara
3. əguru

	1	2	3
a			
i			
u			

Albab wa n 2

Nəšširidet ifaššan dāt tātṭay ən mənsewan əd
yur əyrud-net

Teyaray

Nəšširidet
ifaššan
dāt
tātṭay
ən
mənsewan

N ə š š i r i d e t
i f a s s ā n
d ā t
t ā ṭ ṭ a y
ə n
m e n s e w a n

əd
yur
əyrud
net
əyrud

ə d
y u r
ə y r u d
n e t
ə y r u d

Erem

1. *Əktəbāt əntada təssəkmələm.*

Nəšširid.. ...ssān dāt ..ṭṭay ən men...an əd yur ə..ud
net.

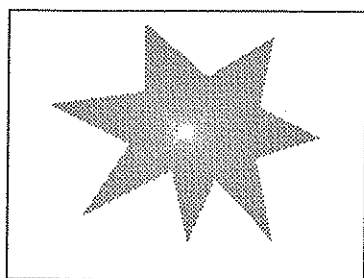
2. *Əktəbāt s āsaway wa ihôrān.*

tātṭay net Nəšširidet dāt ən əyrud yur mənsewan
ifaššan əd.

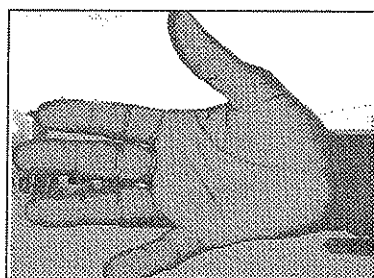
Asəssihi n ălamad

ş i e f s ă t m y

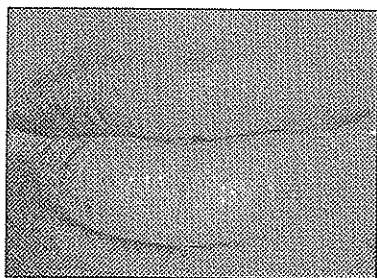
ş i e f s ă t m y

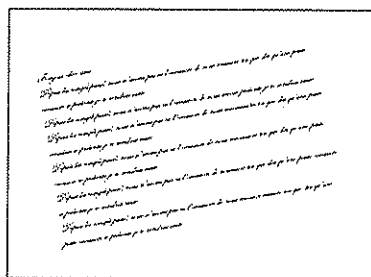
aṭri

əfus

imi

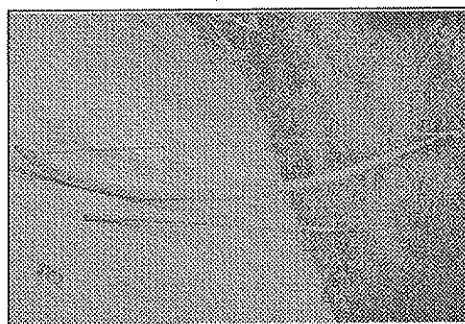

şirawt

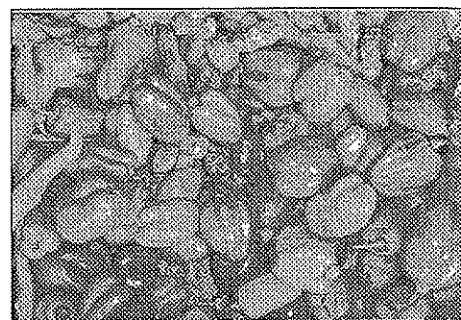
Aşirəd ən fassăn dăt tăṭṭay əd yur əyrud-net, ənnan
musanan arăt əljaman aytedam

Erem

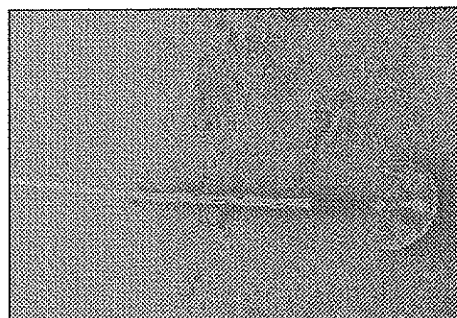
Agu tərəkkebt gər eḍḍəkuḍ d əlyərəf win nəhagganen.

i

e

m

f

1. ilalăn n ăgayak.
2. ilalăn ən təgmərt.
3. işan n əsuf.
4. kayatăn n idigi.

1

2

3

4

i

e

m

f

Albab wa n 3

Nəyləset əntada imensewan dăy jan d
əgodrar

Teyaray

Nəyləset	N ə y l ə s e t
əntada	ə n t a d a
imensewan	i m e n s e w a n
dăy	d ă y
jan	j a n
d əgodrar	d ə g o d r a r

Erem

1. *Əktəbāt əntada təssəkmələm.*

Tajjargant ənta tarrayt ən

Aşirəd ən fassən dāt əd yur əyrud net
ənnan arāt əljaman aytedam.

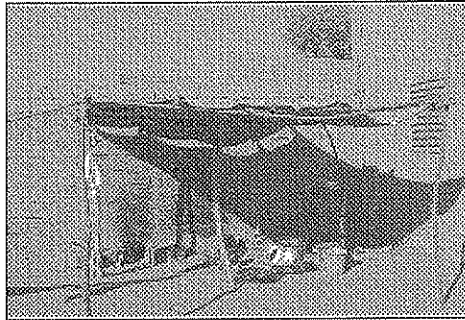
şifir n əsəkməl : təwərna, tătay, musanan.

2. *Əktəbāt s əsaway wa ihôrən*

imensewan dăy nəyləset d əgodrar əntada jan.

Asəssihi n ălamad

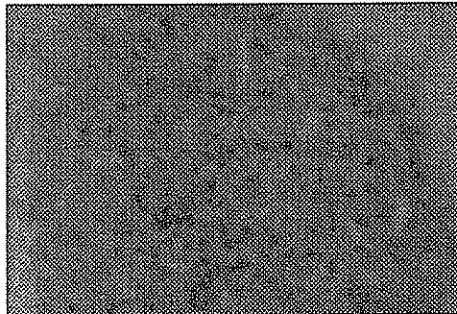
o l
o l

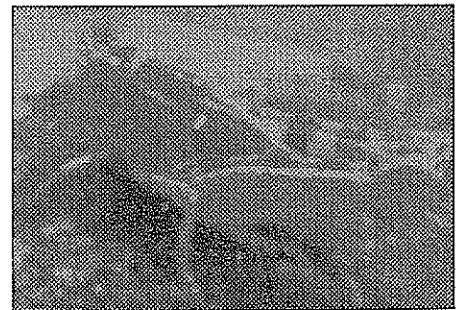
tafala

adyay

ălă

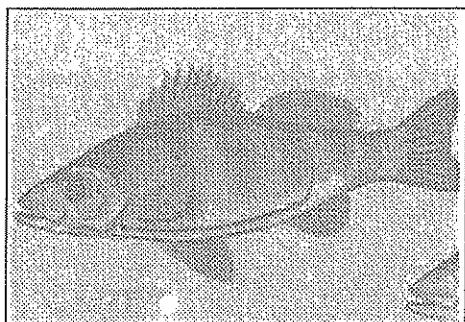

ajwal

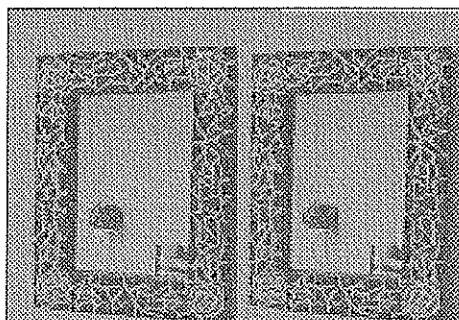
Imusanan əgmayan dăy ăytedam ad tâggin
esaway i šetša-năsăn dăy jan d əgodrar əd šilaten-
năsăn. Fəlas tâwayăn-du tiwərnawen əggotnen.

Erem

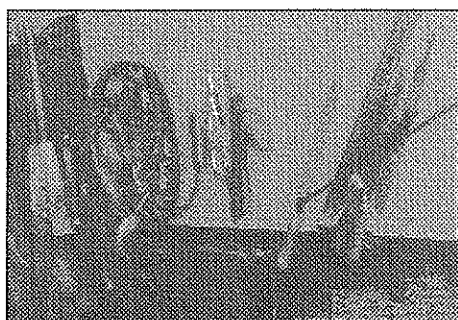
Agu tərəkkebt gər əddəkud d əlxərəf win
nəhəggänen

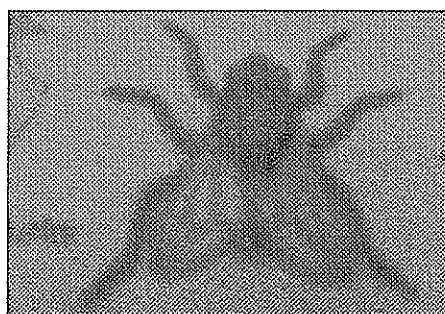
r

s

l

o

1. arătan ən mudarăn tăggădnen.
2. əmudar itâwagrawăn dăy aman.
3. arăt itâwagrawăn yur nađan.
4. arăt dăy innây awedam iman-net.

1

2

3

4

r

s

l

o

Albab wa n 4

Năget ənniyăt harwa əd šəťša win
əzuznen tenannay əd win əqšadnen.

Teyaray

Năget	N ă g e t
ənniyăt	ə n n i y ă t
harwa	h a r w a
əd	ə d
šəťša	š ə t š a
win	w i n
əzuznen	ə z u z n e n
tenannay	t e n a n n a y
əd	ə d
win	w i n
əqšadnen	ə q š ă d n e n

Erem

1.Ėktəbăt əntada təssəkməläm.

Naget ...iyăt har.. əd šəťša win ...znen tenan...
əd win ..šadnen.

2.Ėktəbăt s ăsaway wa ihôrăn .

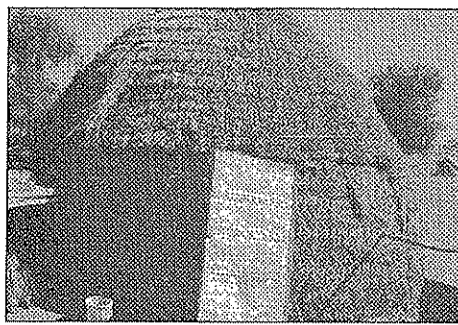
Ėqšadnen win əd tenannay əzuznen win šəťša
əd harwa ənniyăt naget d əgodrar jan dăy
imensewan əntada nəyləset -net əyrud yur əd
ən mensewan tattay dat ifassan nəšširidet
təwərna du tətaway tadjargant

Asəssihi n ălamad

h z q
h z q

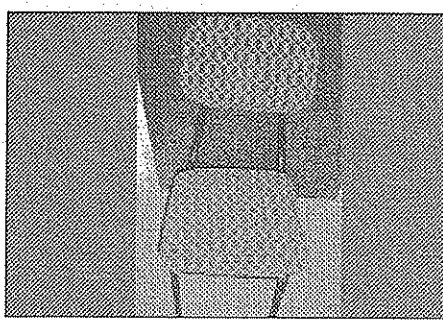
azəl

ehan

ajuyer

tasaqqamut

Tamajaq tēmôş awal əzzuwen wəllen. Harwa
dăy ăddawlat-nănă, təha awalan win
əmməgnătnen.

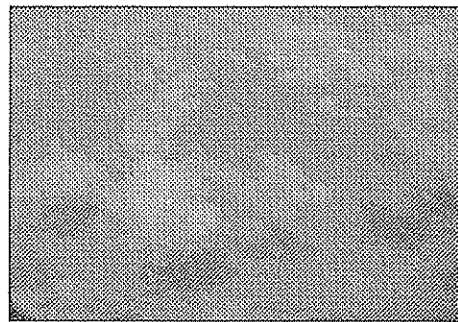
Dăy adi, ihôr as aw tamajaq edag iha ad igmi
əd masnăt n ăwal- net wellen.

Erem

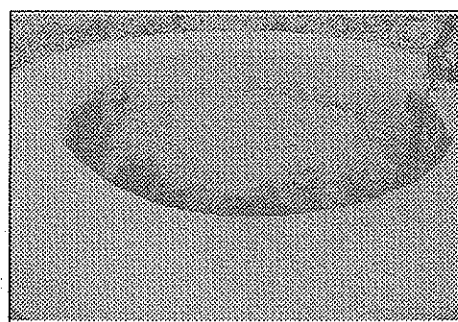
Agu tərəkkebt gər əddəkuḍ d əlxərəf win
nəhəggänen

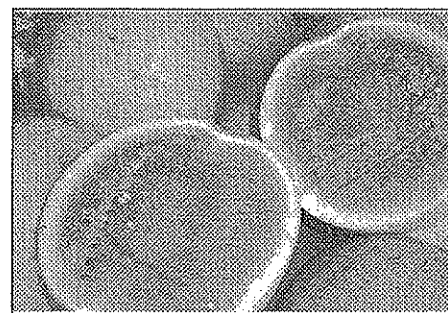
h

z

q

l

1. məslām məslām niḥu d-inḍay.

2. məslām məslām ən telay daw -əs.

3. məslām məslām ən tafala- nin

maqqarat wər təha telay.

4. məslām məslām ən šitan- in wər

nətəzzəg ar ad əddewnāt.

1

h

2

z

3

q

4

l

Takkayt ta n 2 : Tazdak n ălam əd lalan

Təzdəgay

Innallaha tăyyib, la yaqbalu illa tăyyib .

Allahu i zəddigan, wər iqəbbəl ar təzdəgay.

Təzdəgay a tēmôş :

- Təzdəgay n əwul dăy ăl xer d așșatar.
- əššəyəl zəddigan.
- əsəməl zəddigan .
- əširəd s əșșabu əzəl kul.
- Əkərkər n əmi alwăq kul.
- Əširəd ən fașșăn dəffər ađəs n arăt iyyan.
- Təzdəgay n əskarăn, tajifa, əd səlsa alwăq kul.

Albab wa n 1

Təzdəgay.

Innallaha tăyyib, la yaqbalu illa tăyyib .

Allahu izəddigan, wər iqəbbəl ar təzdəgay .

Teyaray

Təzdəgay	T ə z d ə g a y
Innaḷḷaha	I n n a ḷ ḷ a h a
täyyib	t ä y y i b
layaqbalu	l a y a q b a l u
illa	i l l a
tayyib	t a y y i b
aḷḷahu	a ḷ ḷ a h u
izəddigan	i z ə d d i g a n
wər	w ə r
iqəbbəl	i q ə b b ə l
ar	a r
təzdəgay	t ə z d ə g a y

Erem

1. *Əktəbāt əntada təssəkmələm.*

Təzdəgay	
Innaḷḷaha.....	layaqbalu illa tayyib
Aḷḷahu.....	wər iqəbbəl ar.....

şifir n əsəkməl : izəddigan təzdəgay tayyib.

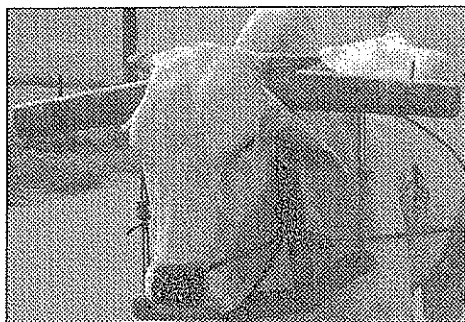
2. *Əktəbāt s əsaway wa ihôrăn .*

Təzdəgay ar iqəbbəl wər izəddigan aḷḷahu
tayyib illa yaqbalu la tayyib innaḷḷaha

Asəssihi n ălamad

l b z

l b z

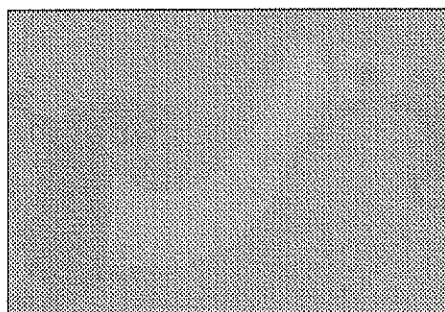
azgar

tanțut

barăr

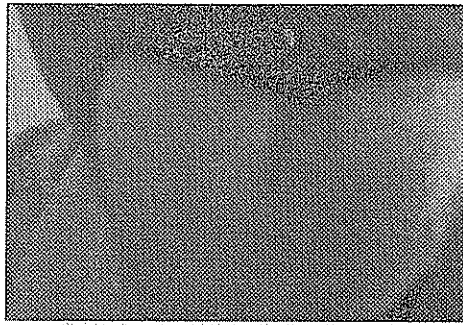

taləmt

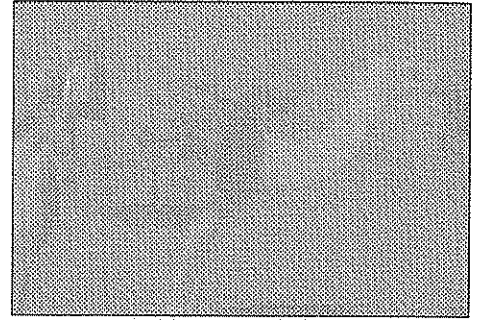
Tezdəgay n ălăm əd səlsa arăt a tēmôş ihôssayăn
wəllən. Iba ən təzdəgay itâwăy-du tiwərnawen
farornen dăy ăddăwłäten-nănă. Harwada
təzdəgay tēmôş təzunt ta n sanatat n əddin-nănă.
Amili-nănă iman-net wər iqəbbəl ar təzdəgay.
Dăy adi as ihôr as aytedam ad ăgin təzdəgay
əşşəyəl-năsən.

Erem

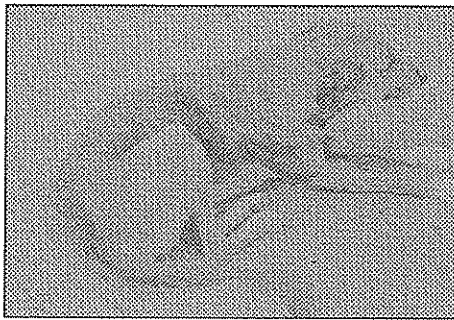
Agu tərəkkebt gər əddəkuḍ d əlxərəf win
nəhagğanen.

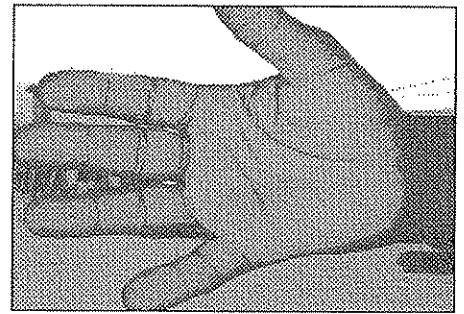
k

n

d

m

1. Itâggu a wər d-itəkkəş.

2. Izmâr i fad.

3 Tiyimit-net togâr tebadday-net.

4 As wər t-illa wər t- illa awal.

1

h

2

z

3

q

4

l

Albab wa n 2

Təzdəgay-a təmôş :

- təzdəgay n əwul dəy ălxer d așșatar.
- ășșəyəl zəddigan.
- əsəməl zəddigan.

Təyaray

təzdəgay	t ə z d ə g a y
a təmôş	a t ə m ô ş
təzdəgay	t ə z d ə g a y
n əwul	n ə w u l
dəy	d ă y
ălxer	a l x e r
d așșatar	d a ș ș a ț a r
ășșəyəl	ă ș ș ə y ə l
zəddigan	z ə d d i g a n
əsəməl	ə s ə m ə l
zəddigan	z ə d d i g a n

Erem

1 əktəbăt əntada təssəkmălăm.

Təzdə ... a tə...

Təzdəgay n əw.. dəy al... d așșatar

Ășșəy.. zəddi...

Ăsə... zəd..gan

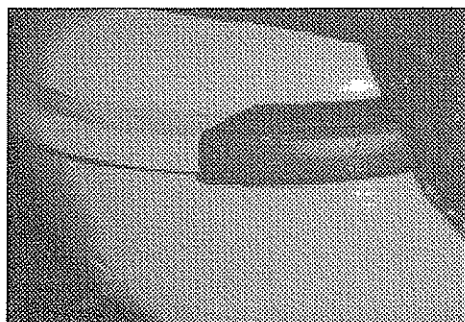
2 əktəbăt s ăsaway wa ihôrăn .

Zəddigan əsəməl Zəddigan ășșəyəl d așșatar
Ălxer dəy n əwul təzdəgay təmôş a təzdəgay

Asəssihi n ălamad

X S 1

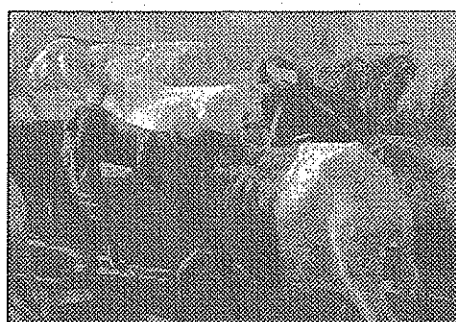
x s l

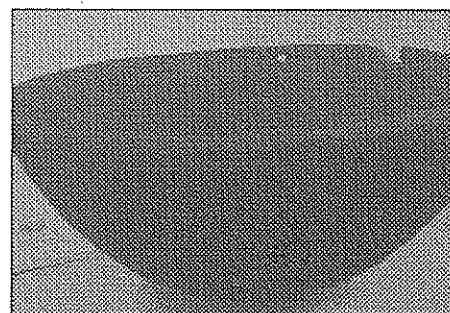
Teyərt

abayoy

afarag

təkərwast

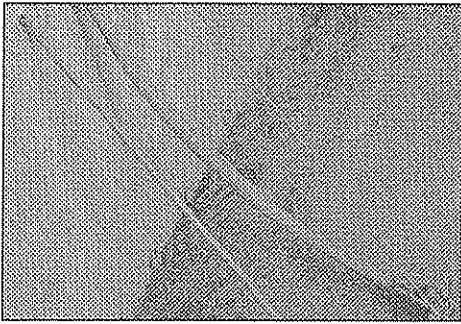
Awedam iljâm- tu ad itâggu əşşəyəl s əwul zəddigan.

Awedam harwa, ihôr ad işşân əşşəyəl wa ihăn əlqanun

N ăkăl- net əd wa wər- tu nəha. Ihôr əntada awedam ad işşân arăt wa zəddigan dăy əddin- net fəl əsəbdəd- net s əlluy. Imôs tanât tēhōssayăt harwa ad izzəzdəg awedam edag ən tēməddurt- net. Dăy adi nəddôbăt ad nănnu tēzdəgay arăt maqqaran a tēmôş dăy tēməddurt n ag Adam.

Erem

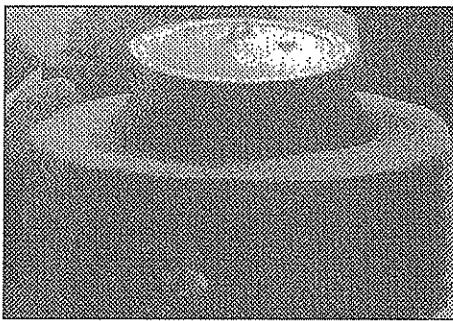
1 Agu tərəkkebt gər əddəkud d əlxərəf win nəhagğanen.

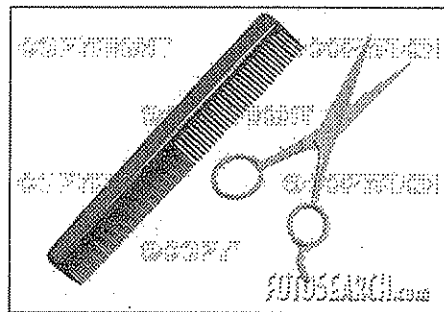
k

t

s

j

1 ilalən ən təlazẓăy

2 ilalən n əməgər.

3 ilalən n ăzamay.

4 ilalən n əsəŋgi.

1

2

3

4

k

t

s

j

Albab wa n 3

- Əširəd s əşşabu əzəl kul.
- Əkərker n əmi alwəq kul.
- Əširəd ən faşşān dəffər adəs n arāt iyyan.
- Təzdəgay n əskarān, tajifa əd səlsa alwəq kul.

Erem

1. *Əktəbāt əntada təssəkmələm.*

- əširəd s əzəl kul.
- əkərker n əmi kul.
- əširəd ən faşşān adəs n arāt iyyan.
- təzdəgay n əskarān, əd səlsa alwəq kul.

Sifir n əsəkməl : dəffər, əşşabu, tajifa, alwəq.

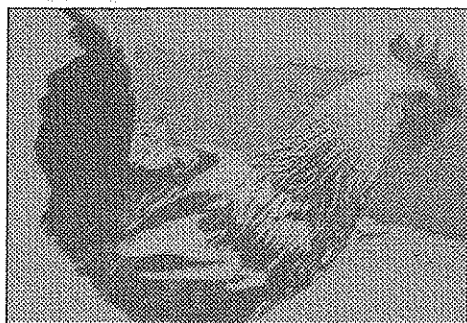
2. *Əktəbāt s əsaway wa ihôrān .*

- əzəl əširəd kul s əşşabu.
- əmi alwəq əkərker n kul.
- ən faşşān əširəd adəs n arāt iyyan dəffər.
- n əskarān təzdəgay, alwəq əd səlsa tajifa kul.

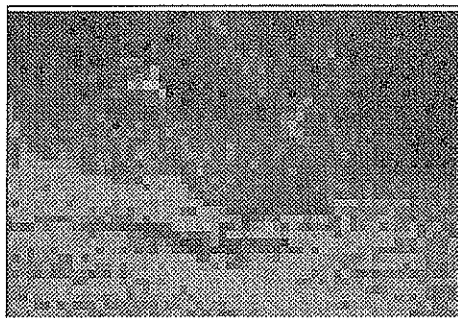
Asəssihi n ʔlamad

k d

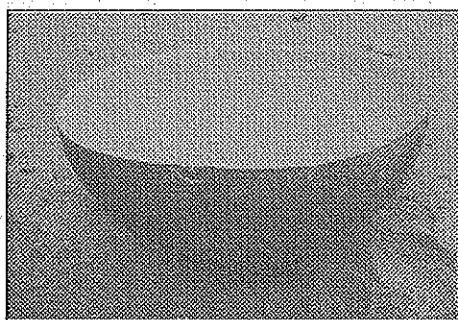
k d

ikiji

taylalt

talkast

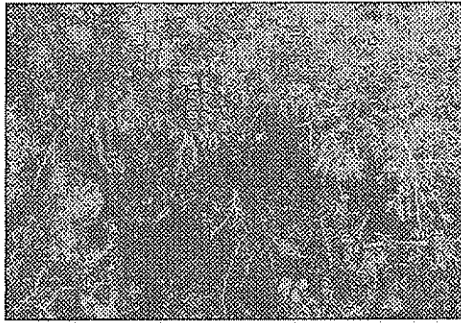

əḍəwi

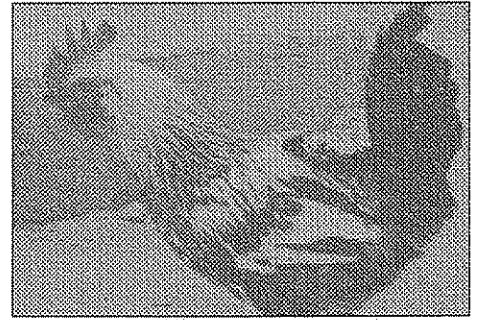
laktarawtān əgāmmayān dāy ʔytedam ad
šaradān s əṣṣabu əzəl kul. ʔširəd s əṣṣabu
igāddāl šiwərnawen aggotnen. Gāmmāyān
harwa dāy ʔytedam ad šaradān ifaṣṣān-nāsān
dāt tāṭṭay. Fəlas tajjargant ən faṣṣan təfrāg ad
təṣṣərān awedam. Tajifa əd səlsa harwa as
əjjərgānān a tān-əggəznāt šilken, təzzar awināt
-du tiwərnawen s ʔytedam.

Erem

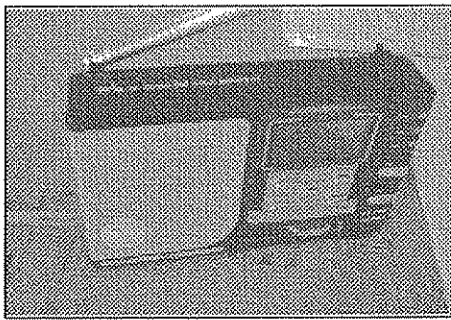
Agu tərəkkebt gər əddəkud f d əlxərəf win
nəhâggânen.

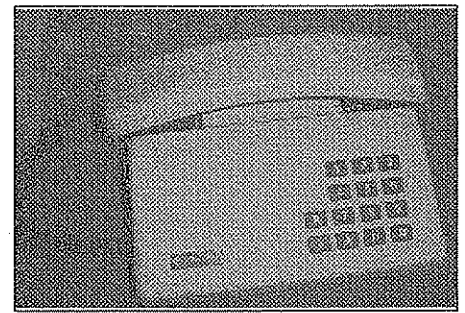
k

d

m

s

1. Arăt iddaran eges faw iha edag-net.

2. Iyărru ayora wər itîmudu.

3. Itâggu isălân əggugnen.

4. izinəmihez a inimăggagăn.

1

k

2

d

3

m

4

s

Albab wa n 4

Aṇṇatma təkmay căt tallayan-tăt jan.

Inn-as laktarăw ɛnkəd ɛd jan fəlas imawayan ɛn tɔwərna.

Teyaray

Aṇṇatma	a ṇ ṇ a t m a
Təkmay	t ɛ k m a y
Căt	c ă t
Tallayan	t a l l a y a n
Tăt	t ă t
Jan	j a n
Inn-as	I n n a s
Laktarăw	l a k t a r ă w
ɛnkəd	ɛ n k ɛ d
ɛd	ɛ d
jan	j a n
fəlas	f ə l a s
imawayan	i m a w a y a n
ɛn	ɛ n
tɔwərna	t ɔ w ɔ r n a

Erem

1. *Ėktəbăt ɛntada tɔssəkməlam.*

Aṇṇatma təkmay c...tallayan ...jan.

Inn as laktar ...ɛnkəd ɛd .an fəl.. imawayan ɛn tɔwəna.

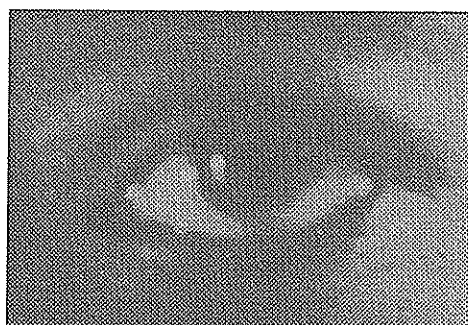
2. *Ėktəbăt s ăsaway wa ihôrăn .*

Tɔwərna ɛn imawayan fəlas jan ɛd ɛnkəd lakta-
răw inn as jan tăt . Tallayan căt təkmay aṇṇatma

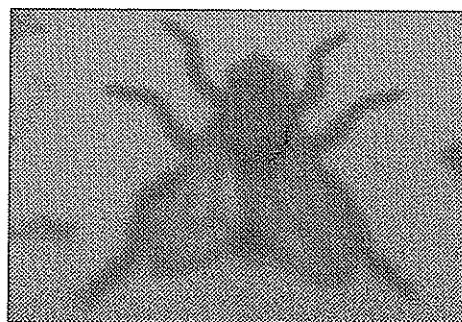
Asəssihi n ălamad

ŋ c j

ŋ c j

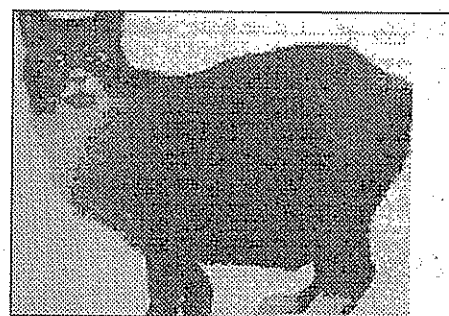
căt

ijan

akotay

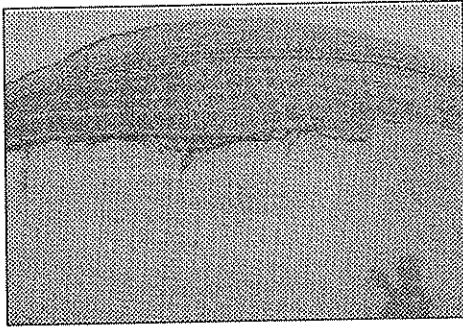
azagaz

Dăy ăddăwlăt-nănă ta n Nijer awatay kul t McGrăw tĂkma  n ci ttawen aytedam. Dăy ig t, arat n win ma rornen  nt n y a t z yazzab t w rna-ten. Laktarawt n  s s  grin  ljamay t as t w rna ten tajjargant a t t- du-t t way t. F las tajjargant  nta a  r n jan win im   nen imawayan  n t w rna, harwada  s magar n-t t d y  ytedam.

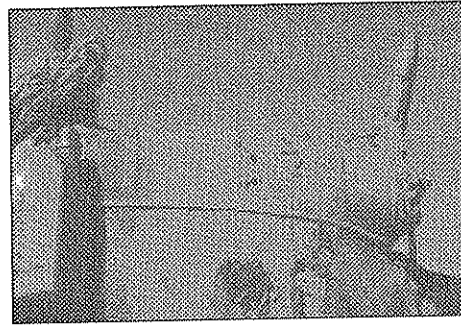
Dăy adi harwada ih r ad agu awedam kul  nniyat i t jjargant  d jan.

Erem

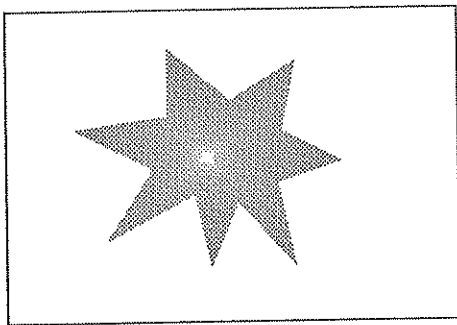
Agu tərəkkebt gər əddəkuḍ d əlxərəf win nəhagganen.

ḡ

c

j

k

- 1 Məslām məslām ən gər man əd man wər t illen man.
- 2 Məslām məslām n ibbinbay wər isəkkər.
- 3 Məslām məslām ən šitan-in oggädānen d äytedam igət.
- 4 Məslām məslām n arāt zagren wər nəla telay .

1

2

3

4

ḡ

c

j

k

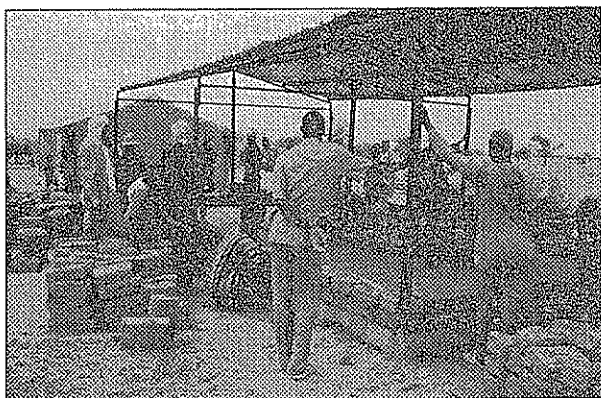
Tələmət tə n 2

Betutan n əljəmat

Takkayt ta n 1 : **əlmisal ən magradan
win əzzəwätnen dăy Təmajaq**

1. Ətkäla-du argəd- in gər rəgđan əssənsăy- tu gər regđan .
2. Tajađ-den kazet mazet s illa a kazen gər təmatan kazen ən təzay -net.
3. Təgədit ta n ərjəd ərjəd-kăm a irjadan da d itimudu bərja mey bərja a immôdan da d tərjada
4. Iket n ăşăk ən təst tăttarmaset- du itəwəfriset-as in .
5. Ənta ak as tənamasadalem ma s tənamasa-ganam.
6. Kamarmaradu den har ənney i takarawra-wen n akar n əbərkoray ăffat.
7. As din oseý ibăyban nabbălăn tăbăybat , nabăl nabălan -tăt jarăk jarăkăq -qăt.

Takkayt ta n 2 : Təttit n ăkăl

Təttit n ăkăl arăt
a tēmôş əljaman
kəl akăl kul-năsăn.
Ag akăl wa n
ələşəl, ęnta
awedam wa wər

nəzlăy ęşşəyəl n ăkăl- net ęd wannet iman -net
. Harwada ęnta awedam wa s edag iha igămmăy
ēməsəssəgra gər kəl ăkăl-net.

Harwada ęnta a ităballanăn alwăq kul fəl a dd-
ănnazzamăn kəl akăl ęşşəyəlän win
ęddobătneň ăşiwəd n ăkăl-năsăn.

Işəştanan :

1 Ɛmələt alxalăn iyyad n ag akăl wa n ələşəl
wər nəha ęlkəttăb-wa.

2 Ma mōşăn alxalăn win wər nəmməkkăn fəl ag
akăl ?

3 Ma s ihôr a tăy-du-təffăl tanăt n ęşidu ęn kəl
akăl fəl măgrad ęn tēmuyutar n ăkăl ?

4 Ma mōşăn aytedam dăy ăkăl-wa win as
tăn- ęsəkăbăr awedam kul ad itti akăl wəllen?

5 Ma mōşăn ęşşəyəlän win săkninen as illa
ęnēməsəssəgra gər kəl akăl ?

Takkayt ta n 3 : **Ma imôş anamod ən təttit n äkäl ?**

Anamod ən təttit n äkäl a imôş şinađen ɵssibdadän kəl akäl kul-näsän :

- Fəl təttit n äkäl.
- Fəl ikuş ən təmøyutar n äkäl-näsän.
- Fəl ɵzɵzgər n äddarajät n äkäl-näsän.

Anamod-wen harwada ɵnta a isiməşənşin :

- ɵşşɵyəlän win ɵddôbätne ikuş ən təmøyutar n äkäl.
- Alwăq d ɵmmək wa dăy z agu ɵşşɵyəl kul dăy äkäl .
- Ma imôşän lălän, aytedam d ɵzrəf win s imməkkän a sər san ägu ɵşşɵyəl ?

Anamod ən təttit n äkäl, issiljäm ag akäl kul a dd- awi tadhəlt- net a tēmôş dăy ɵşşɵyəlän n äkäl.

Ənnan kəl Təmajaq azəl iyyanda wər iggit afarag.

Işəştanan :

1 Ma môşän ɵşşɵyəlän win as tăn-itâggu akäl a dd-äwiyän təttit- net ?

2 Ma môşnät təmøyutar n äkäl- wa?

3 Ma môşnăt addarajaten n ăkăl- nawăn?

4 Ma môşăn lalăn, aytedam d ăzrəf win s iddoben kəl akăl aşidu-năsăn fəl ăgamay ən tətīt n ăkăl ?

Aməşənşi n ănamod ən tətīt n ăkăl :

Komitay wa n tətīt n ăkăl iddôbăt ad agu dăy teryəsay anamod ən tətīt n ăkăl s əkkoz məşənşitan.

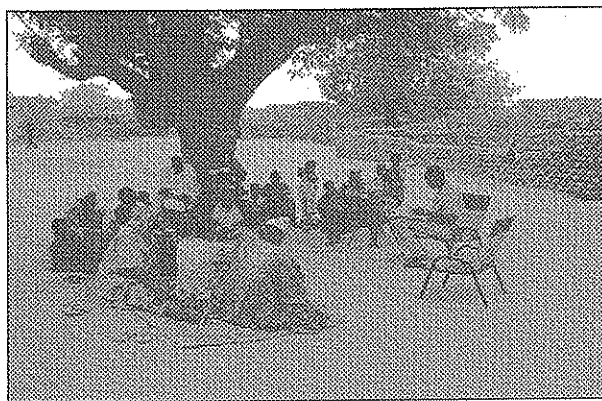
1 Isiməşənşu timəyutar n ăkăl.

2 Harwa ənta a ităsăggarăn timəyutar igrəw-du taberaten n əsəmməgəl-năsnăt

3 Dăy ădag -wa, timuyutar šin ogărnen fəl ăytedam ăntănătăy tizarat.

4 yur ăyrud ăntada, agu anamod n igi nəşşăyəlan.

anamod n igi n komitay wa n tətīt n ăkal.

Anamod ɛn tɛttit n ɔkal ɛlmisal-net da :

ɛlmisal wa n 1

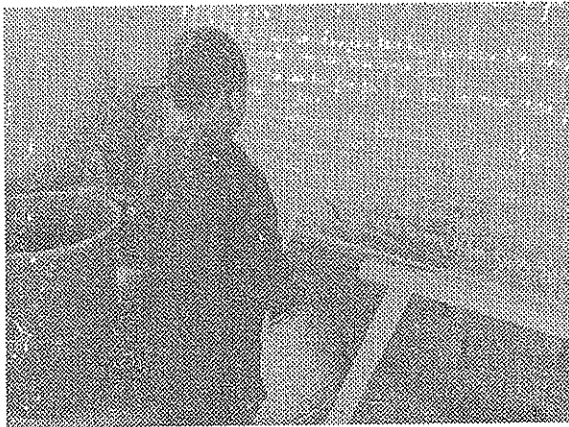
N0	Awa immozal akāl	Ɛssɛyɛlan	Imaɗɗayala n	Almawakkila n	Alwāq	Azɛɛl	Tudabat ɛn kɛl akāl (tɛrrega t ɛn kɛl akāl).	Tadhalt a du tɛgmada tɛdag iyyan.
1	Igi ɛn mangaza wa n ɗɔɗɗa	-Akaras ɛn mangaza	Kɛl akāl	Ɛmuzar ɛn komitay wa n tɛttit n akāl	Jambye har febraye 2007	40000 ɛrriyal	Ɛyurad ɛn kɛl akāl Ɛrgiten ɛn kɛl akāl 200 ɛrriyal Ehan kul iqqal awen :6000 ɛrriyal	
		-Agamay ɛn ɗɔɗɗa	Kɛl akāl	Tiddawat n akāl(kɛl akāl)	Jambye har febraye 2007	60000 ɛrriyal	- Ehan kul tɛbolast iyyadda iqqal awen :150 ɛn tɛbolast	
		-Igi ɛn komitay wa n mangaza	Kɛl akāl	Ɛmuzar ɛn komitay wa n tɛttit n akāl	Jambye har febraye 2007	7000 ɛrriyal		
		-Ɛssɛyɛlan ɛn komitay	Imaɗɗalan n akāl	- Ɛmuzar ɛn komitay wa n mangaza	Jambye har febraye 2007	40000 ɛrriyal	Ɛrgiten ɛn kɛl akāl	
		-Ɛssɛyɛlan ɛn komitay	Komitay wa n mangaza		Mars 2007			

2	Igi ən kiftan dāy aman	-Skənni n ayazār	-Kəl akāl	Əmuzar ən komitāy wa n tətīt n akāl	Jambiye har febraye 2007		
		-Igi ən komitāy wa imittalan d ayazār	-Kəl akāl	-Əmuzar ən komitāy wa n tətīt n akāl	Jambiye har febraye 2007		
		-Əssəsoyri ən komitāy	-Əmuzar ən komitāy wa n ayazār	-Əmuzar ən komitāy wa n ayazār	Jambiye har febraye 2007		
		-İnəzz an ən kiftan win madromen	-Komitāy wan ayazār	-Komitāy wa n ayazār	Jambiye har febraye 2007		Şıyurad ən kəl akāl
		-Igi ən kiftan d'q aman	-İmadhəlan (məsələn muşay wa n əsuf)	-Əmuzar ən komitāy wa n ayazār	Mars 2007	5000 əmriyal	-Şirgiten ən kəl akāl
		-Əgəz n ayazār	Komitāy wa n ayazār	Əmuzar ən komitāy wa n ayazār	Mars har October 2007		
3	Akaras n ahan ən semi dir	Aşidu ən taləq	Kəl akāl	Əmuzar ən komitāy wa n tətīt n akāl	Jambiye 2007		Şıyurad ən kəl akāl
		Agaraw ən səssəkna n ahan	-Kəl akāl -Kəl akāl win əhanen şisidag	Əmuzar ən komitāy wa n tətīt n akāl	Jambiye har febraye 2007	120000 əmriyal	Tədhəlt ən kəl akāl win əhanen şisidag 120 000 əmriyal
		Igi ən bərgitān	Kəl akāl	Əmuzar ən komitāy wa n tətīt n akāl	Febraye 2007		Şıyurad ən kəl akāl
		Əşşəyalan n akaras	-Kəl akāl -Mason n akāl	Əmuzar ən komitāy wa n tətīt n akāl	Mars 2007	10000 əmriyal	Şirgiten ən kəl akāl
		Təməhərt n ahan	-Kəl akāl -Kəl akāl win əhanen şisidag -mason	Əmuzar ən komitāy wa n tətīt n akāl	Abril har me 2007	10000 əmriyal	Şirgiten ən kəl akāl

almisal wa n 2

N°	asayalan	arā n asayalan	Almawakkilan n asayalan	amāgggar n asayalan	Tamert n asayalan	azraf n asayalan	tazugast n arā n asayalan
	Afarad n akāl	1. asassaghi an kal akāl - tagamgamif 2. šantān n afarad nakāl : - tantut kul taway- du azor - inazzan n asān felutan - ufad n akkoz felutan - inazzan an barwet - ufad an sanatal barwetlatan - inazzan an ratāw - ufad an karad ratāwtan - aman - taba	Karše kul asān aytedimalas ad tantut Ibra imosan konsayye ad yayse bimosal tanaklibt an komitāy wa n tān n akāl d akkozal tadoden n akāl : karše kul tantut iyyadda	Almawakkil n arāt wa iqqalan šwamawen dāy komitāy wa n tān n akāl	igi iyyanda dāy karadāt tali	100arriyal x4 iqqal awen 400arriyal 500x2 iqqal awen 1000 arriyal 5000arriyal 500arriyal 400 arriyal	Sirgiten an kal akāl d asayal an bayurad nasān
	azraf kul					7300 n arriyal	

Takkayt ta n 4: teyare

Dăy əddinet, addawlăt wər tu-təlla təddobet təttit ar ad imôş as iyra igət n ăytedam- net. Azaladadăy addawlă- năănă ta n Nijer, maraw ăytedam d əkkož yăs

fəl tămeday a əddôbătnen əşşəyəl s ăkatăb əd tēyare. Harwađa azală, wər t-illa awedam wa s ijhal as teyare tofa təljuhəla .Teyare tənfwawen -net wər əlenăt aket, arăt dăy-sanăt da:

Tənfwawen ən tēyare:

Tənfwawen ən tēyare šiyyad dăy sanăt da:

- Awedam wa iyran iyârru, ikătătăb əlkəttaban ənta iman -net dăy aşşatar.
- Ikătătăb şinađen ši n əmmətkălnen dăy mənıyan n ăkăl, şira ən tēgiya, əţtarix n ăkăl ,fəl ši n tufat.
- Dăy igət harwa ənnizaman ən təttit n ăkăl imayran dd- əffălăn.
- Awedam wa iyran as itămagrăd, dăt ăljamayăt, dăy igət, akatab a tu-ităggu fəl əsəbdəd- net , d əsəkməl - net s əlluy.
- Masnaten igət-năsnăt əlkəttaban a ehăn. Imayran yas a əddôbătnen agaraw-năsnăt harwa, əntane a

tanāt-əhâkkin i äytedam.

Kud teyare təla tənfaŵen, təljuhəla əntada, təla təkmaŵen farornen arāt dăy-sanāt da:

- Iba n məzdiyāt ən ferədan ən təzdəgay.
- Iba n maşnāt ən təkmaŵen ən nəmarkazan.
- Iba n maşnāt ən tənfa ən təyare n äratän.
- Iba n şawara ən tədodən dăy awa iqqälän təttit n äkäl.
- Iba ən maşnāt n älhaqqan.
- Iba n əsəşsuhi n iki ən laktarawtän.

Tənfaŵen ən təyare n tədodən:

Igmăđ aşşak as təyare tətâkkăş awedam dăy şiyyay, fəlas təşâwăđ masnāt əd tăytay n äwedam dăy tēməddurt- net, wəllen şidodən.

Dăy awen şidodən təljâm-tanāt teyare wəllen. Fəlas əntanatăy a ənnəţţäfnen d äratän d äggaz ən nan.

Şidodən harwa şin əyränen əddôbatnāt igi n äsaway olâyän i man- nəsnāt yur ädakäl ən tədîst d iguz n əmzur fel əlyəllas-nəsnāt əd wa n bararän- nəsnāt.

Tidodən harwa şin əyränen əşşännāt igi n əlyiwad i şətša əddôbatnāt əntada igi n əşşəyəlan təha tənfa dăy kallän- nəsnāt.

Tanţuţ ta təyrăt təşärrăd aratän -net s əlməqsud,

harwa aratān- net faw əkkəttin.

Təgāmmāy ad akkin aratān -net edag ən təyare.

Dăy adi, ihôr ad takkin aytedam idaggan ən təyare wəllen fəl āgamay ən masnăten d əšəşyəl-năsnăt dăy tēmōddurt- năsăn. Fəlas masnăt ənnur ən əddinet a tēmôş harwađa tēmôş tęgərgist tēylălăt iket tēga tēmōddurt.

Işəştanan:

1 Ənnan kəl awal (masnăt ənnur dăy əddinet)

Təddobem a danăy-du-təkkəşām dăy ālbab wa, aljawaban sităddănen magrad-wa?

2 Dăy āddawlăt- nănă ta n Nijer, aytedam aggotnen a wər nəyra. Ma imôş əddiləl n awen ?
Mini amagal- net ma tēnnām ?

3 Ma tēmôş tənfa ən təyare iyyăt tēşşănām wər nəha əlkəttab-wa?

4 Ma tēmôş tənfa n təyare n tănţuţ dăy āhan- net, dăy ākăl -net, dăy āddawlăt- net ?

Tələmət ta n 3

Aggaz

Ɛššəyəł a iqqāl ihôr d äggaz immignen. Aggaz ɛntada illa yur əššəyəł s əlkadan wi n äggaz. Ɛššəyəł sər- sän ihâkku imaššayalan almayna wəllen yur äytedam.

- **Širăwt ta n nazzan**

Širăwt ta n nazzan ɛnta a əhän arătän kul win d- ɛnzänen.

.Ɛlmisal komităy wa n mangaza iddôbăt ad išyəł əs širăwt ta.

Ğzəl	Kayătän	Ĥădukud	Aket n arăt iyyanda	Awa iqqal əzrəf kul
05/09/07	Bəhutan n anale	15 bəhu	3000 ərriyal	45000 ərriyal
12/09/07	Bəhutan an tanzant	25 bəhu	3600 ərriyal	90000 ərriyal
08/10/07	Bəhutan n anale	30 bəhu	2400 ərriyal	72000 ərriyal
Iqqal əzrəf kul :				<u>207000</u> ərriyal

Erem wa n 1 : Komităy wa n mangaza izinza-du maraw bəhutan d əššin yur mărəw ađan d əšša ɛn təllit ta n nobanbər 2006. Bəhu kul əššin gim əd tazayăt təmad. Agiwat inazzan wi n əsaway dăy širăwt ta n nazzan.

Erem wa n 2 : əməłăt ilalan d əzəl wa dăy inya komităy wa n mangaza 45000 n ərriyal.

- Širāwt ta n āggaz
- Sirāwt ta n āggaz ənta a əhān arātān win d əggāznen, win əgmāḍnen , əd win d əqqimnen.

Elmisal ilkaḍan n āhan ən tāyare :

Əzəl	Awa iggazan	Awa igmaḍan	Awa iqqiman
20/08/06	230		230
21/08/06		50	180
23/08/06		75	105
25/08/06	25		

Erem wa n 1 : əmələt awa igmāḍān d awa iqqimān yur 25/08/06.

Erem wa n 2 : maniket əlkaḍan a dd iqqimnen yur 23/08/06 ?

- *Širāwt ta n nazzan.*
- *əlmisal širāwt ta n mangaza wa n masan.*

Širāwt ta n nazzan ənta a dāy əkattaban lalan wi n din-ənzānen əzəl kul.

Əzəl	Ilalan	Aket	Awa iha arāt iyyanda	Awa iqqal əzrəf kul
12/07/06	Kilāwtān n amasa n anale	25kilāw	70 ərriyal	1750 ərriyal
	Ilkaḍan n amasa ən tamatirt	15alkaḍ	45 ərriyal	675 ərriyal
	Kilāwtān ən kumbater	7 kilāw	60 ərriyal	420 ərriyal
	Kilāwtān ən takī ta n azzaman	20 kilāw	60 ərriyal	1200 ərriyal
	Iqqal əzrəf kul			4045 ərriyal

Erem wa n 1 : komitāy ən mangaza wa n masan izzinz-in sədəs əlkaḍan ən karoṭ yur 07/08/06. Alkaḍ kul 45 n ərriyal. Agiwat esa-way i nazzan wi n dāy širāwt ta n nazzan.

Erem wa n 2 : maniket kilāwtān n āmasa n ānale a din-ənzānen yur 12/07/06 ?

- Alkaḍ wa n tərzori

Alkaḍ wa n tərzori ənta a dāy ikāttāb əzrəf, təzugəšt-net əd təsəgmət net.

Əzəl	İlalan	Awa ıggazan	Awa ıgmadan	Awa d ıggiman	Əfus	
02/07/06	Azrəf wa insan dāt əzəl			7000 ərriyal	tərzori	ferzidan
15/07/06	Azrəf wa d ıgmadan kantı	2400 ərriyal		9400 ərriyal		
20/07/06	Azrəf wa dāy inza siman		3600 ərriyal	5800 ərriyal		
26/07/06	Azrəf ən mota n əssin aytedam ən komitāy win d'əzzinzanen siman tawa har yamay		7200 ərriyal	2800 ərriyal		
	Azrəf wa ogazan kul					

Erem wa n 1 : tərzori ikfa iməššukāl azrəf n əllaw- nāsān yur Tawa har Yamay imôşān 1400. Səkmələt alkaḍ wa n tərzori..

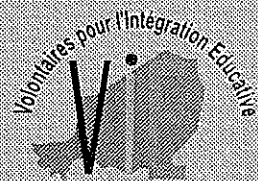
Erem wa n 2 : maniket a dd- ıggāzān yur 02/07/06

- Aļkađ wa n širgiten.

Elmisal širgiten fəl nazzan ən bərwet ta n ăfarag
Aļkađ wa n širgiten ənta a fəl əkattabnăt širgiten
ən kəl akăl.

N°	Ğzəl	Eşəm n' awedam əd wa n amaraw- net	Aket	Mayyaza
1	05/02/06	yaysa yalisun	40 ərriyal	
2	05/02/06	Musa məxammad	40 ərriyal	
3	07/02/06	Maryam bahi	40 ərriyal	
4	07/02/06	Ibrahim xamidun	40 ərriyal	
		Azraf kul	160 ərriyal	
		Azraf kul	160 ərriyal	

Erem : agiwat i širgət ta təga maryam musa yur
09/02/06 esaway dăy aļkađ wa.

Kande Ni Bayra

BP 348 Niamey - Niger

Tel : +227 20 75 25 60 - Fax : +227 20 75 54 48

E-mail : viabayra@ininet.ne - Site Web : www.ongvie.net